

ЛАЗАРЄВА Я.А.

курсант 2-го курсу

факультету підготовки фахівців
для підрозділу кримінальної поліції

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

БІЛАН Дмитро Андрійович

викладач кафедри спеціальної фізичної
підготовки факультету підготовки

фахівців для підрозділів превентивної
діяльності Дніпропетровського

державного університету внутрішніх
справ

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД У ЗАПОБИГАННІ ТА ПРОТИДІЇ

«БУЛІНГУ»

19 січня 2019 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)». Цей закон вносить зміни до деяких законодавчих актів. Зокрема, на законодавчому рівні закріплено поняття «булінг». Із початку 2020 року в Україні набрав чинності Закон про адміністративну відповідальність за цькування, або, як його ще називають, булінг [1].

З метою протидії даному явищу, про нього почали активно говорити в усіх сферах життєдіяльності, вводити нові засоби протидії, знаходити ефективні методи та звертатися до закордонного досвіду. Тому, ми вбачаємо доцільним обговорення даного питання та приведення у приклад низку заходів, які здійснюються в закордонних країнах.

У багатьох європейських країнах соціальні працівники та психологи проводять різні тренінги з дітьми. Вони пояснюють дітям усі наслідки булінгу, як можна захистити жертву. Дітей вчать втручатися, а не просто спостерігати за насильством. Їм роз'яснюють що будь-яка дитина може стати жертвою. експерти розігрують різні ситуації, щоб діти знали, що потрібно робити і говорити, якщо складеться схожа ситуація. Така система боротьби з булінгом схожа з нашою, українською, де такі заняття проводить поліція, а саме сектор ювенальної

превенції, але наразі цього недостатньо, щоб ефективно протистояти цієї проблемі. На наш погляд, буде корисно розглянути методи боротьби з цією проблемою у різних країнах [2].

У США такі закони, як Закон про вдосконалення американських шкіл та Закон про безпечні та наркотичні школи та громади, надають гарантію боротьби з цим явищем. Щоб запобігти знущанням у школі та захистити дітей окремі держави прийняли закони та державні кодекси про освіту. У законодавстві країн Європейського Союзу особлива увага приділяється кібер-жорстокому поведженню або кібер-розправі у Філіппінах, США, Австралії [3, с. 233.].

Програма профілактики булінгу була розроблена у Бергені, Норвегії, під керівництвом професора Дена Олвеуса для боротьби з проявами агресії та насилля. Приводом стало самогубство трьох норвезьких хлопчиків після постійних і грубих знущань (булінгу) з боку однолітків. Визнана у всьому світі програма Олвеуса орієнтована насамперед на шкільний та класний клімат і базується на таких принципах:

- сердечність, інтерес та відповідальність дорослих;
- чіткі межі неприйнятної поведінки учнів;
- послідовна, але не ворожа реакція на порушення правил;
- певний рівень спостереження та контролю;
- дорослі, які мають авторитет [4, с. 168].

У Норвегії антибулінгова кампанія має назву «Zero» («нуль»). Вона передбачає досить нетиповий підхід до такої протидії, зокрема, у кожній окремій школі створюється спеціальна рада, куди входять представники педагогічної ради, декілька батьків, деякі учні, а очолюється вона директором школи. Такий різний склад представників, на думку влади, має забезпечити найбільш комплексний підхід попередження та виявлення випадків булінгу [5, с. 744].

Отже, булінг – це тривалі, повторювані дії, головною особливістю якого виступає асиметрія сил. Дане протиправне явище, в більшості випадків, зустрічається саме у шкільному середовищі. На сучасному етапі Україна намагається приймати якомога більше заходів задля його запобігання,

починаючи із прийняття нормативно – правової бази. Відповідно до закордонного досвіду, які почали набагато раніше боротися з булінгом, варто перейняти деякі заходи, які можуть бути корисними у запобіганні даного явища.

Використана література:

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» № 2657-VIII від 18.12.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text> (дата звернення 12.04.2021)

2. М.О. Курасов, К.А. Синельник. Булінг як форма насильства. Методи боротьби із булінгом/ М.О.Курасов, К.А. Синельник// Попередження та протидія насильству у суспільстві (зарубіжний досвід). Харків, 2020

3. О.М. Мариняк. Боротьба з булінгом у навчальних закладах/ О.М. Мариняк// Попередження та протидія насильству у суспільстві (зарубіжний досвід). Харків, 2020

4. О.Ю.Вовк. Більше ніяких шансів для «булерів»/ О.Ю.Вовк// Попередження та протидія насильству у суспільстві (зарубіжний досвід). Харків, 2020

5. Conditions for the implementation of anti-bullying programmes in Norway and Ireland: a comparison of contexts and strategies U.V. Midthassela*, S.J. Mintonband A.M. O'Moore. – Vol. 39, No. 6, December 2009, p. 737–750. URL: https://www.researchgate.net/publication/254239110_Conditions_for_the_implementation_of_antibullying_programmes_in_Norway_and_Ireland_A_comparison_of_contexts_and_strategies